

Hospodářská a sociální rada Sokolovska
Dopravní komise
ul. 5. května 163
356 01 Sokolov

Zpracoval: Robert Koutný (s využitím poznatků členů DK)
Telefon: 602 203 548
E-mail: Robert.koutny@duo.cd.cz

Integrovaná doprava Karlovarského kraje (IDOK) Problémy a nedostatky

Motto 1: Když to jde jinde, proč by to nešlo u nás?
Motto 2: Když to zvládly podstatně větší kraje, proč to nezvládne náš nejmenší kraj (krajíček)?
Motto 3: Proč vymyslet něco nového, když existuje řada osvědčených vzorů?

Integrovaný systém Karlovarského kraje (IDOK), který existuje již více než 15 let, byl v době svého vzniku velkým pokrokem při zajišťování základní dopravní obslužnosti. Bohužel ve svém vývoji jaksi ustrnul v půli cesty a dále se nerozvíjel. Lze tak konstatovat, že ve své současné podobě přináší některá pozitiva; je zde ale současně řada negativ. IDOK tak neplní zcela svou funkci, zaostává za většinou jiných integrovaných dopravních systémů v rámci republiky.

01. V systému není zahrnuta MHD krajského města

Základem integrovaných dopravních systémů (IDS) v jednotlivých krajích je vždy krajské město. Většina IDS historicky vznikla tím, že v krajském městě se začaly uznávat jízdenky příslušného dopravního podniku i u dalších dopravců. Postupně se IDS rozšiřoval do okolí sídelního města i do dalších částí jednotlivých krajů.

V Karlovarském kraji vznikl IDS ke dni 1. 7. 2004 na Sokolovsku (6 zón v bezprostředním okolí města, ne tedy celý okres Sokolov), když do něj byli zapojeni dva železniční a 4 autobusoví dopravci. Postupně se IDOK rozšiřoval do ostatních částí okresu i dále na Karlovarsko a Chebsko.

Do IDOKu dosud není zapojeno krajské město (linky MHD provozované Dopravním podnikem Karlovy Vary, a.s.).

Dobry příklad:

Ostatní IDS v rámci České republiky.

02. Nedostatečná informovanost o IDOKu

Informovanost veřejnosti o IDOKu je naprosto nedostatečná. Na žádném železničním nádraží, na žádném autobusovém terminálu cestující nenalezne informační tabule, které by jej seznámily se systémem IDS, s ceníky, s mapou zón, s výhodami systému a dalšími informacemi (výjimkou je nádraží Kraslice). Nejsou k dispozici žádné informační letáky (v současné době jen leták s informacemi k 1. říjnu loňského roku).

Dobry příklad:

IDS JMK, kde informační tabule se nacházejí i na těch nejmenších vlakových zastávkách, IREDO a další. DÚK s množstvím vydávaných tištěných informačních materiálů.

03. Není možno zakoupit jednotlivé či jednodenní jízdenky

V rámci IDOK není možné zakoupit jednotlivé jízdenky (pro cestující, kteří necestují pravidelně), jež by umožňovaly cestu různými dopravními prostředky a ve stanoveném časovém limitu v rámci zvolených pásem. Rovněž není k dispozici jednotlivá nebo skupinová

jednodenní jízdenka, která by opravňovala neomezeně cestovat různými dopravními prostředky po celém kraji.

Určitou náhražkou je zde jednodenní jízdenka EgroNet, která opravňuje cestovat nejen v rámci Karlovarského kraje, ale i v německém příhraničí. Pro jednu osobu tato jízdenka stojí 200,- Kč, u dvou a více cestujících pak podíl na jednu osobu vychází levněji. Dále bylo u dopravce České dráhy, a.s., zakoupit celodenní krajskou jízdenku (s přesahem do sousedních krajů) za 159,- Kč, resp. víkendovou jízdenku za 229,- Kč.

Dalším nedostatkem je absence zlevněného jízdného v rámci IDOKu (jízdného pro děti).

Dobry příklad:

DÚK s jednodenní jízdenkou (v roce 2020 cena 130,- Kč pro cestující od 18 do 65 let, zlevněná za 32,- Kč, skupinové podle počtu osob od 160,- do 330,- Kč). Zde nutno vzít v úvahu, že Ústecký kraj tvoří 7 okresů, je tedy více než 2x větší oproti kraji Karlovarskému.

DÚK a IDSOK s jednotlivými jízdenkami. Pro příklad uvádíme cestu z Újezdu u Uničova do Olomouce (Újezd u Uničova – Olomouc hlavní nádraží = 24 km), kdy dle ceníku ČD TR 10 platného od 1. ledna 2020 zaplatí cestující pouze za vlak 46,- Kč. Využije-li jízdenku IDSOKu, kterou rovněž zakoupí v pokladně ČD či u průvodčího, projede zóny č. 87, 101, 74 a městskou zónu č. 71. Cena této jízdenky činí 34,- Kč, přičemž může v příslušném časovém limitu využít i tramvajové nebo autobusové spoje Dopravního podniku města Olomouce, a.s., popř. dalších dopravců na území statutárního města.

Při volbě jízdného musí ovšem platit, že základem je celostátní tarif (např. TR 10) a jízdní IDS je určitým výhodnějším bonusem.

04. Neexistence systému jednotného označování linek

V rámci IDOKu není zaveden jednotný systém označování autobusových linek a linek MHD, kdy např. linka č. 1 existuje v Karlových Varech, Ostrově, Sokolově, Chebu a jinde. Jednotné číslování tak usnadňuje lepší orientaci cestujícího v systému.

Dobry příklad:

ODIS, kdy linky na Opavskou (MHD i meziměstské autobusové linky) jsou označeny číselnou řadou 201 a výše, na Krnovsku od 801, na Bruntálsku od 901 atd.). Obdobný systém je zaveden i u DÚK (např. linky MHD Dopravního podniku měst Chomutova a Jirkova počínaje číslem 301).

05. Chybí informace o projížděné zóně ve vozidlech

Tento nedostatek se týká železničních i silničních vozidel vybavených digitálními informačními systémy. Jsou zde v provozu např. motorové vozy a jednotky, které zajíždějí do sousedního kraje, kde je tato informace podávána (včetně označení linky).

Dobry příklad:

PID, DÚK, ODIS, IDSOK atd.

06. Nejsou dostatečně označena vozidla

Příslušností k IDOKu nejsou označena ani železniční, ani silniční vozidla. Přitom většina kolejových motorových vozů Českých drah (OCÚ Západ) jsou nově označena samolepkami DÚK. Z Ústeckého kraje sem zajíždějí železniční motorové vozy i klasické osobní vagony označené DÚK a PID. Na trati Sokolov – Kraslice a na Chebsku jsou pak provozovány motorové vozy a jednotky dopravce Die Länderbahn opatřené označením IDS v rámci Spolkové republiky Německo. Přitom např. vozidla stejného dopravce, která zajíždějí do Libereckého kraje, jsou opatřena logy IDOL.

Informace o IDOKu nelze nalézt ani uvnitř vozidel. Čestnou výjimkou jsou některá vozidla dopravce GW Train Regio, a.s. (např. motorové vozy ř. 810 v majetku této společnosti).

Tento nedostatek byl v průběhu roku 2020 částečně napraven nalepením malých (miniaturních kruhových) log IDOKu na motorové vozy dopravce, ovšem bez slovního textu; v roce 2021 jsou pak nové elektrické jednotky ř. 650.2/651.2 opatřeny mírně zvětšenými logy již s internetovou adresou IDOKu.

Dobry příklad:

PID, DÚK, IDSOK, IDOIL. V některých případech jdou kraje ještě dál, když např. v rámci Ústeckého kraje je zaváděn jednotný nátěr vozidel, popř. Olomoucký kraj s jednotným vzhledem autobusů či kolejových vozidel ČD (s heslem „Jedeme v tom společně“).

07. Není vydáván jízdní řád IDOKu

V rámci IDOKu není vydáván tištěný souhrnný jízdní řád, který by obsahoval všechny silniční i železniční linky. Určitou náhradou může být jízdní řád EgroNetu vydávaný péčí německých partnerů a zejména jízdní řád připravený Rozvojovým dopravním svazem. Nevýhodou tohoto JŘ je jeho špatná dostupnost (je k dostání jen na dvou místech).

Dobry příklad:

ODIS s tištěnými jízdními řády pro jednotlivé oblasti. DÚK s obsáhlým knižním jízdním řádem železničních, autobusových a lodních linek distribuovaný zdarma (pro rok 2020).

07. Nepřípoje

Existují některé nepřipoje mezi jednotlivými dopravci (např. mezi ČD, a.s., a GWTR, a.s., v ŽST Sokolov, mezi Západními expresy a osobními vlaky ve směru Teplá, Bečov nad Teplou a Karlovy Vary dolní nádraží ve stanice Mariánské Lázně aj.).

Samostatnou kapitolou jsou pak spoje SC/IC Pendolino, které zajišťují rychlou a komfortní přepravu regionu se Slezskem, severní Moravou a hlavním městem. Spoje v úseku Cheb – Karlovy Vary objednané krajem míjejí druhé největší město Sokolovska Chodov (jedou mimo chodovské nádraží tzv. za plotem), současně jsou vlivem nepřipojů v Sokolově nepoužitelné pro občany z měst a obcí podél regionální trati do Kraslic.

08. Platnost čipových karet

Na letáku s informacemi ke dni 1. října 2019 chybí vysvětlení u věty: „Čipové karty dopravců Autobusy Karlovy Vary a Ligneta, které jako nosiče jízdenek slouží dosud, zůstávají prozatím v platnosti pouze u dopravce, který je vydal“. Znamená to tedy, že IDOK vydaný např. na kartu Autobusů Karlovy Vary nebude platit u jiného dopravce, tj. např. České dráhy, GW Train Regio a další? Navíc dopravce Ligneta na některých linkách (například Chodov – Karlovy Vary) IDOK vůbec neuznává a v Chodově ho přestal prodávat.

08. Pozitiva

Ne vše je na IDOKu špatné, lze samozřejmě nalézt i řadu jeho pozitivních stránek.

Ke kladům IDOKu patří propracovaný systém karet, který je výhodný zejména pro pravidelné cestující (opakované cesty do zaměstnání, škol a podobně, bohužel po neúspěchu karty K3 se zpožděním).

Dalším pozitivem je zavedení jednotných krajských zastávkových označků, čímž na mnoha zastávkách došlo k odstranění „lesu označků“, kdy se zde nacházely tabule více dopravců.

Použité zkratky:

DÚK	Doprava Ústeckého kraje
IDOL	Integrovaný dopravní systém Libereckého kraje
IDS JMK	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
IDSOK	Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje
IREDO	Integrovaná regionální doprava Královéhradeckého a Pardubického kraje

ODIS Ostravský dopravní integrovaný systém
PID Pražská integrovaná doprava

V Sokolově 5. října 2020, revize 21. dubna 2022

